

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Veřejný přístup k informacím o skutečných majitelích právnických osob zapsaných ve veřejném rejstříku

Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky bude na své 40. schůzi projednávat mj. i novelu (dále jen „Novela“)[1] zákona č. [304/2013](#) Sb., o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob a o evidenci svěřenských fondů, v platném znění (dále jen „ZoVR“), jejímž cílem je dle důvodové zprávy rozšíření přístupu široké veřejnosti k informacím o skutečné vlastnické struktuře společností zapsaných do veřejného rejstříku (zde se nebudeme blíže zabírat svěřenskými fondy).

V první řadě autoři tohoto článku uvádějí, že nemají ambice shrnout a detailně rozebrat problematiku evidence skutečných majitelů či jakkoliv komentovat vhodnost veřejného přístupu k informacím o skutečných majitelích, ani již nepovažují za nutné opakovat základní otázky této právní úpravy. Cílem tohoto článku je stručné zhodnocení problematiky evidence skutečných majitelů ve světle současně projednávané Novelu a evropských právních předpisů.

Na úvod považujeme za vhodné upozornit na fakt, že **je tomu již více než 2 roky, kdy byla** zákonem č. [368/2016](#) Sb., kterým se mění zákon č. [253/2008](#) Sb., o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony, **zřízena evidence skutečných majitelů** (dále jen „ESM“). Budeme-li hodnotit funkčnost zřízené evidence, a připravenost příslušných institucí na praktické fungování, nenajdeme příliš pozitivních slov. Ačkoliv rejstříkové soudy vstřebaly prvotní nápor zapisování skutečných majitelů a v současné době jsou schopny skutečného majitele obvykle zapsat v zákonem požadované lhůtě, související funkce, např. aplikace mechanismu autorizované konverze na kontaktních místech veřejné správy (tzv. CzechPOINTech), bohužel mnohdy podle naší praxe nefungují, a to i když tuto funkčnost veřejnosti garantuje stát prostřednictvím své moci výkonné[2].

Zaměříme-li se však na problematiku veřejného přístupu k informacím o skutečném majiteli, musíme nahlédnout do evropských právních předpisů. Členské státy **musí zásadně zajistit veřejný přístup k informacím o skutečných majitelích jakékoliv osobě z široké veřejnosti** (alespoň k informacím o jméně, měsíci a roce narození, zemi bydliště a státní příslušnosti skutečného majitele, a i o povaze a rozsahu účasti skutečného majitele) na základě V. AML směrnice, [3] která **měla být transponována** do právních řádů jednotlivých členských států **nejpozději do 10. 1.**

2020. Je tak zcela evidentní, že český zákonodárce se návrhem Novely pokouší přinést do českého právní řádu soulad s V. AML směrnici, když cílem veřejného přístupu je zejména umožnit zkoumání informací o skutečných majitelích občanské veřejnosti, což by mělo přispět k zachování důvěry v integritu obchodních transakcí a finančního systému.

V tomto směru si však autoři tohoto článku pokládají otázku, zda je navrhovaná Novela s to naplnit tento cíl. Co se týče zajištění souladu (podotýkáme však, že jen dílčího) české právní úpravy s evropskou legislativou, tento v otázce veřejného přístupu široké veřejnosti jistě bude naplněn. To je však z pohledu autorů tohoto článku jediným pozitivem, proti němuž stojí mnoho negativ způsobených nekonceptností navržené úpravy.

V. AML směrnici předcházela IV. AML směrnice,[\[4\]](#) kterou se již český zákonodárce „pokusil“ do české právní úpravy transponovat, avšak také ne zcela šťastně a úplně. Pokud jsme výše hovořili o nekomplexnosti návrhu Novely, zde upozorňujeme na další povinnosti vyplývající ze IV. AML směrnice, kterou je např. povinnost členského státu zajistit, aby informace o skutečném vlastnictví byly v každém členském státě uchovávány v centrálním registru, a to adekvátní, přesné a současné[\[5\]](#). V tomto směru jsme již upozorňovali, že současná právní úprava neobsahuje žádné zákonné mechanismy k zajištění této povinnosti, když stát v ZoVR nezakotvil žádné sankční nástroje, které by mohl použít proti právníkům osobám, jež se zápisem informací o skutečném vlastnictví otálejí. Současná právní úprava dále také neobsahuje žádné mechanismy pro případné ověřování adekvátnosti či přesnosti potažmo správnosti a aktuálnosti zapsaných informací. Byť máme za to, že povinnost zakotvení zákonných sankčních mechanismů již vyplývala z IV. AML směrnice, je třeba podotknout, že tuto povinnost již V. AML směrnice[\[6\]](#) ukládá explicitně.

Pokud tedy zhodnotíme Novelu s ohledem na vše výše uvedené, máme za to, že (i když připouštíme dílčí zajištění souladu s evropskou legislativou) jako taková postrádá logiku pro zajištění požadovaného cíle, kterým je mj. přispění k zachování důvěry v integritu obchodních transakcí a finančního systému. Pro to je bezesporu nutné nejen mít přístup k informacím o skutečných majitelích, ale také vědomost a důvěru v to, že údaje jsou relevantním zákonným způsobem podrobovány kontrole, a jsou tak správné a spolehlivé. To současná právní úprava neobsahuje, negarantuje a tím ani nenaplnuje požadavky V. AML směrnice. V tomto směru lze předpokládat, že ZoVR bude třeba i přes případné přijetí Novely v brzké době znovu změnit, což se jeví autorům tohoto článku poměrně nešťastné.

Z dostupných informací vyplývá, že Ministerstvo financí ve spolupráci s Finančním analytickým úřadem a dalšími ministerstvy započalo s přípravami vládního návrhu zákona, věříme tak, že bude transponována veškerá potřebná úprava, kterou předpokládá IV. a V. AML směrnice.

Mgr. Milan Jelínek,
advokátní koncipient

JUDr. Lenka Příkazská,
advokátka

[HSP Partners advokátní kancelář v.o.s.](#)

Vodičkova 710/31
110 00 Praha 1

Tel.: +420 734 363 336

[1] Sněmovní tisk 318, dostupné >>> [zde](#).

[2] Blíže viz >>> [zde](#).

[3] Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/843 ze dne 30. května 2018, kterou se mění směrnice (EU) 2015/849 o předcházení využívání finančního systému k praní peněz nebo financování terorismu a směrnice 2009/138/ES a 2013/36/EU

[4] Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2015/849 ze dne 20. května 2015 o předcházení využívání finančního systému k praní peněz nebo financování terorismu, o změně nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 648/2012 a o zrušení směrnice Evropského parlamentu a Rady 2005/60/ES a směrnice Komise 2006/70/ES

[5] Blíže viz čl. 30 IV. AML směrnice

[6] POZN. ke dni sepsání tohoto příspěvku však stále nebyla transponována do českého právního řádu

© EPRAVO.CZ – Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Právní aspekty terapie psychedeliky](#)
- [Význam sportovních pravidel při posuzování odpovědnosti sportovců za sportovní úrazy](#)
- [Okamžité zrušení pracovního poměru učiněné z „opatrnosti“ zaměstnavatele ve světle judikatury Nejvyššího soudu](#)
- [Výroční zpráva ÚOOÚ za rok 2025: nové regulační priority v oblasti ochrany osobních údajů](#)
- [Vadné nařízení vlády č. 493/2025 Sb. a dopady fixace limitů drobných oprav na pronajímatele](#)
- [Nařízení PPWR: cesta do pekla dlážděná dobrými úmysly](#)
- [AML - od zákona č. 253/2008 Sb. k AMLR: co konkrétně musí česká povinná osoba změnit do roku 2027](#)
- [Podmíněné propuštění ve světle zásady ústnosti a přímosti](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 37.: Povinná forma jednání ve smlouvách](#)
- [Poučení z krizového vývoje v kauze bitcoiny](#)
- [EUDAMED: Jednotná databáze mění pravidla hry na trhu zdravotnických prostředků](#)